Are you not having any say? If you feel that the earlier collaboration agreement has come into criticism is it not your responsibility to point out and see that some reconsideration is done?

SRI S. M. KRISHNA—Amongst a number of proposals received for collaboration we thought of entering into some sort of agreement with M/s Bohlers who are most ideal.

1-30 P.M.

Reserve posts of teachers in single teacher schools.

181. SRI B. M. HORAKERE (Guledgud).—Will the Minister of State for Primary and Secondary Education be pleased to state :—

(a) whether it is not a fact that there are a number of primary schools in remotest part of rural areas in the State having single teachers ;

(b) if so, whether any arrangement has been made in such single Teachers' Schools for posting reserve posts of teachers when such single teacher proceeds on leave for more than a week ;

(c) if not, the arrangement made for teaching in such primary schools during the leave period of these single teachers ?

SRI MALLIKARJUN KHARGE (Minister of State for Primary and Secondary Education) :—

(a) Yes.

(b) There is no provision for posting such leave reserves.

(c) A teacher from nearby multiteacher school is deputed to run the school whenever a teacher of a Single teacher school proceeds on leave for more than a week.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಹೊರಕೇರಿ — ತಾವು ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಒಂದು ವಾರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ರಜವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಹಾಕುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಬೇರೆ ಮಲ್ಟಿಟೀಚರ್ಸ್ ಇರುವ ಕಡೆಯಿಂದ ಕಳುಹಿಸುವ ಏರ್ಪಾಡು ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

† ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖಾರ್ಗೆ.—ಒಂದು ವಾರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ರಜದ ಮೇಲೆ ಹೋದರೆ ರಿಮೋಟ್ ಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ನರ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಸಫರ್ ಆಗಬಾರದು ಎಂದು ಮಲ್ಟಿಟೀಚರ್ ಇರುವ ಕಡೆಯಿಂದ ಇಂತಹ ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಅಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಹೊರಕೇರಿ.—ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಿಕ್ಷಕರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮುಂದುವರಿದ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್‌ಪ್ಲಸ್ ಶಿಕ್ಷಕರು ಇದ್ದರೆ ಈ ರಜದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಏಕ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಇರುವ ಕಡೆಗೆ ಹಾಕಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖಾರ್ಗೆ.—ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಲ್. ಕಬಾಡಿ.—ಈ ರೀತಿ ಆಗಲು ಏನು ಕಾರಣ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರಾ ?

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖಾರ್ಗೆ.— ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಆ ರೀತಿ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಿಯೋ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ — ಇದೇ ರೀತಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಒಬ್ಬರು ಶಿಕ್ಷಕರು ಇದ್ದರೆ ಈ ತೊಂದರೆ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅನೇಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಹುದ್ದೆಗಳು ಖಾಲಿ ಇದ್ದರೂ ಭರ್ತಿ ಮಾಡದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ? ಇನ್ನು ಕೆಲವುಕಡೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹುದ್ದೆಗಳು ಖಾಲಿ ಇವೆ. ಕಾರಣ ಎಸ್.ಸಿ ಮಂತ್ತು ಎಸ್.ಟಿ. ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ಸ್‌ಗಳು ಸಿಕ್ಕದೆ ಅನೇಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳು ಖಾಲಿ ಇದ್ದರೂ ಭರ್ತಿಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖಾರ್ಗೆ.— ಈಗಾಗಲೇ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ಒಂದು ಸಾವಿರ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಈ ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಖಾಲಿ ಇರುವ ಕಡೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಪ್ರೋಸ್ಟ್‌ಮಾಡಬೇಕು. ಪೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ಮಂತ್ತು ಪೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ಸ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ ಟಿ ಸಿ ಎಚ್ ಮತ್ತು ಬಿ ಎಡ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ರಿಕ್ರೂಟ್‌ಮಾಡಿ ಶಿಕ್ಷಕರೆಂದು ಪ್ರೋಸ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಎಸ್. ನಾಯಿಡು.—ಈಗ ಏಕ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಇರುವ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳ ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖಾರ್ಗೆ.—ತಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ನಾನು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಲ್. ಕಬಾಡಿ.—ಏಕ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಇರುವ ಸ್ಕೂಲುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಮತ್ತು ಸರ್‌ಪ್ಲಸ್ ಇರುವ ಸ್ಕೂಲುಗಳ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳ ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ವಿವರಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಕೊರತೆ ಇರುವ ಸ್ಕೂಲುಗಳ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖಾರ್ಗೆ.—ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

Labour Inspectors to protect the rights of agricultural workers.

194. SRI PRABHAKAR TELKAR (Kalagi).—Will the Minister for Labour be pleased to state .—

(*a*) whether the Government has appointed any Labour Inspector or any similar officer for protecting the rights of the agricultural labourers ;

(*b*) if so, whether such inspectors or officers are working and looking after the affairs of agricultural labourers ;

(*c*) whether the Government is encouraging the agricultural labourers to form unions to put forth their grievances and whether the Government is recognising such unions ?

SRI C. N. PATIL (Minister for Labour)—

(*a*) Yes.